

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a G. J. meghatalmazott által képviselt K.J. I.r., a személyesen eljáró G. J. II.r. felpereseknek a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal I.r. a dr.Czimre Zsuzsanna ügyvéd által képviselt T.Városi Önkormányzat II.r. alperesek ellen kisajátítási ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság a 2010. október 28. napján kelt 71. számú végzésével kijavított 2010. június 10. napján kelt 24.K.20.975/2008/65. számú jogerős ítélete ellen az I.r. alperes által 67. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság **24.K.20.975/2008/65.** számú ítéletét hatályában fenntartja.

A le nem rótt 36.000.- /azaz harminchatezer/ forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I N D O K O L Á S

A 600/36 hrsz-ú 3 ha 5393 m² területű gyep /legelő/, árok művelési ágú belterületi ingatlan 1000/35.393-ad részének az I.r. felperes, 34.393/35.393-ad részének a II.r. felperes volt a tulajdonosa, míg a 600/41 hrsz-ú 1 ha 7952 m² területű gyep /legelő/ művelési ágú belterületű ingatlan egésze a II.r. felperes tulajdonában volt. A területek a két városrészt összekötő Sz. út mentén fekszenek. Egy részüket 10-12, illetve 5 méteres sávban kerékpárút és csapadékelvezető csatorna építése érinti. Minthogy az érintett 5185, illetve 998 m²-es terület eladására a tulajdonosok adásvételi szerződést nem kötöttek, a II.r. alperes 2007. március 27. napján kérte azok kisajátítását. Az I.r. alperes 2007. június 11. napján kelt 1159-11/2007. számú határozatával e területeket 1.389.-, illetve 3.236.- Ft fajlagos érték figyelembe vételével 7.200.000.- Ft, illetve 3.230.000.- Ft kártérítés fejében kisajátította. A

kártalanítás összegét a közigazgatási eljárásban kirendelt szakértő véleményére tekintettel határozták meg.

A határozat bírósági felülvizsgálata iránt a felperesek nyújtottak be keresetet, melyben annak hatályon kívül helyezését kérték. Előadták, hogy nem a kisajátítás jogalapját, hanem csak összegyszerűségét vitatják. A megállapított kártalanítás mindkét ingatlan tekintetében 12.116.- Ft fajlagos értékkel kiszámított többszörösét kérik. Álláspontjuk alátámasztására egy időközben általuk beszerzett szakvéleményre hivatkoztak.

A megyei bíróság ítéletével az alperes határozatát hatályon kívül helyezte és a közigazgatási határozatot hozó szervet új eljárásra kötelezte. Indokolása szerint az I.r. alperes által megállapított kártalanítás összeg nem volt megfelelő, ezért annak a perben kirendelt igazságügyi szakértő szakvéleményében foglaltak szerint 3.300.-, illetve 4.300.- Ft fajlagos értéket alapul véve a határozat megváltoztatása szükséges. Tekintettel arra, hogy az I.r. alperes határozatának megváltoztatására a megyei bíróságnak - álláspontja szerint hatásköre nem volt - a hatályon kívül helyezésről kellett dönten.

Az ítélet ellen az I.r. alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, kérve annak hatályon kívül helyezésével a kereset elutasítását, illetőleg a bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását. Előadta, hogy az ítéletet elírások terhelik, az érdemi döntést a bíróság aggályos szakértői véleményre alapította, melyben a szakértő összehasonlító adatai nem voltak megfelelőek. Álláspontja szerint határozata megváltoztatható lett volna, és azt csak részben, az összegyszerűség tekintetében lehetett volna hatályon kívül helyezni. Támadta a perköltséget is. Jogszabálysértésként a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény /a továbbiakban: Pp./ 206., 221., 81., 82. és 215. §-ait, valamint a kisajátításról szóló 1976. évi 24. törvényerejű rendelet /a továbbiakban: Ktvr./ 1. §-ának /1/ bekezdését és a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény /a továbbiakban: Ptk./ 177. §-ának /1/ bekezdését jelölte meg.

A II.r. alperes ellenkérelmében csatlakozott az I.r. alperes álláspontjához.

A felperesek a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérték.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A felülvizsgálati kérelem alapján a Legfelsőbb Bíróságnak állást kellett foglalnia arról, hogy a megyei bíróság igazságügyi szakértői véleményre alapított ítélete megfelelt-e a bizonyítékok értékelésére vonatkozó eljárási szabályoknak. A bizonyítékok

értékelésére vonatkozóan a Pp. 206. §-ának /1/ bekezdése nyújt támpontot, amely előírja, hogy a bíróság a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak egybevetése alapján állapítja meg; a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli, és meggyőződése szerint bírálja el.

Az ilyen módon, a bizonyítékok mérlegelésén alapuló ítélet felülvizsgálattal eredményesen csak akkor támadható, ha a bizonyítékok okszerűtlen, iratellenes mérlegelése alapján a bíróság helytelen tényállást állapított meg.

A felek kizárólag a kártalanítás összepszerűségét vitatták a perben. Az összepszerűség meghatározása kisajátításnál szakkérdés, szükségessé teszi a kisajátított ingatlan forgalmi értékének megállapítása céljából a Pp. 177. §-ára figyelemmel igazságügyi szakértő kirendelését. A megyei bíróság az előterjesztett szakvéleményben foglaltakat elfogadta ítélezése alapjául. Az I.r. alperes a megyei bíróság előtt folyt eljárásban nem állt elő olyan ellentétes bizonyítékkal, ami a szakvélemény elfogadását aggályossá tette volna. A megyei bíróság a szakértő véleményének elfogadását megfelelően indokolta. Ezért az ítélet e felülvizsgálati kérelemben felsorolt jogszabályokat nem sértette meg.

A megyei bíróság ítéletében az I.r. alperes határozatát hatályon kívül helyező és nevezett új eljárásra lefolytatására kötelező ítéletet hozott. Ezzel módot adott az I.r. alperesnek arra, hogy a megismételt eljárásban az ítélet indokolásában foglaltakat a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény /a továbbiakban: Ket./ 111. §-ának /3/ bekezdését figyelembe véve újabb döntést hozzon. A Ket. 111. §-ának /1/ bekezdése alapján - összhangban a Pp. 339. § /1/ bekezdésével - dönthetett úgy a bíróság, hogy az I.r. alperes határozatát hatályon kívül helyezi és új eljárásra kötelezi az I.r. alperest. Az új eljárást illetően a megyei bíróság kimondta, hogy az új eljárásban a bíróság által a tényállásban megállapított kártalanítási összeget kell az I.r. alperesnek figyelembe vennie a kártalanítás meghatározásánál. Ennek kimondásával a bíróság ugyan lényegében a határozat megváltoztatásáról rendelkezett, de erre vonatkozó eljárási lehetősége fennállt, így jogszabálysértést nem követett el.

A felülvizsgálati kérelemben foglaltak miatt megjegyzi végül a Legfelsőbb Bíróság, hogy csak az összepszerűséget támadó felperesi keresetre tekintettel a megyei bíróság a Pp. 215. §-ába foglaltak miatt csak az összepszerűséget illető körben dönthetett. A Ket. 111. §-ának /3/ bekezdése értelmében a hatóságot a bíróság határozatának indokolása köti, a megismételt eljárás során annak megfelelően köteles eljárni. A megyei bíróság ítéletének

indokolásából kitűnően kizárólag a kártalanítás összecszerűségét vizsgálta, ezáltal a kereseten nem terjeszkedett túl.

Mindezekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a megyei bíróság ítéletét a Pp. 275. §-ának /3/ bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felpereseknek a felülvizsgálati eljárásban a Pp. 79. §-a szerint felszámítható költségük nem merült fel, ezért erről rendelkezni nem kellett.

Az I.r. alperes felülvizsgálati kérelme nem vezetett eredményre, ezért az I.r. alperes illetékmentességére tekintettel a tárgyi illeték-feljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986./VI.26./ IM rendelet 13. § /1/ bekezdése és a 14. §-a értelmében az állam viseli.

A per során az I.r. alperes személyében jogutódlás következett be, amelyet a Legfelsőbb Bíróság a Kfv.III.38.201/2010/2. számú végzésével megállapított.

Budapest, 2011. szeptember 27.

Bauer Jánosné dr. sk. a tanács elnöke, dr.Kovács Ákos sk. előadó bíró, dr.Kovács András sk. bíró